

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM5017 Esztétika							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Józsa István							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Józsa István							
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	5	2.6 Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	42				
3.8 A félév össz-óraszám	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Online, Microsoft Teams
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	Online, Microsoft Teams

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1 Az általános nyelvészeti, irodalomelméleti és összehasonlító világirodalmi fogalmak megfelelő használata</p> <p>C1.2 A világ- és összehasonlító irodalom változásainak és a központi témáinak meghatározása és leírása, az általános nyelvészeti változások leírása és a modern irodalomelmélet fogalmainak, nézőpontjainak és módszereinek leírása</p> <p>C1.3 Az általános nyelvészet, az irodalomelmélet és a komparatiztika fogalmainak alkalmazása a kutatásban és az irodalmi/kulturális jelenségek viszonylatában. Az irodalmi diskurzus kapcsolata a kulturális diskurzussal általában, valamint a tudományossal.</p> <p>C1.4 Szóbeli vagy írásbeli szövegalkotás egy összehasonlító irodalom, irodalomelmélet vagy nyelvészeti témában, amely lexikailag és szintaktikailag árnyalt, következetes és jól formált.</p>
----------------------	--

Általános kompetenciák	<p>CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát.</p> <p>CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.</p> <p>CT3 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével</p>
------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az oktatás célja a megismerés megismerése, az interpretációs készség fejlesztése Filozófiai esztétikai alapozás, kategóriák, alapfogalmak tisztázása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Képzőművészet-esztétikai bevezetés, művészettörténeti alapozás

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Bevezetés. "Teória". Arisztotelesz: Poétika, (Matura sorozat): Codoban, A.: Semn și interpretare: Cs. Gyimesi Éva: Teremtett világ, Heidegger, M.: Lét és idő, 6.,7. paragrafus, Gadamer, H.-G: Igazság és módszer, Gondolat, Bp., 1984, Ikonológia és műértelmezés, Szegedi egyetem, Marga, A.: Cunoaștere și sens, Riedel, M.: Comprehensiune sau explicare?</p>	<p>Előadás Virtuális múzeumok Dokumentumfilmek Vendégművészek, vendégtanárok</p>	
<p>2. A gondolkodás paradigmái. Faust-, Don Juan-paradigma. Moroianu, M.: Marii damnați, Ed. Muzicală, Culianu, Biedermann, H.: A mágikus művészetek lexikona, I.P. Eros și magie în Renaștere, Heller, Á.: A reneszánsz ember</p>		
<p>3. A gondolkodás paradigmái. A Robinson-paradigma. Defoe, D.: Robinson (bármely kiadás), Rousseau, J.-J.: A nevelésről (bármely kiadás), Pietri, A.U.. Robinson szigete (bármely kiadás), Pleșu, A.: Robinson etikája (bármely kiadás)</p>		
<p>4. Az ismeretek forrása. Piaget, J.: Epistemologia genetică, Neisser, U.: Megismerés és valóság, Cs. Gyimesi Éva: Teremtett világ, Peirce, Ch.: Semnificație și acțiune</p>		
<p>5. A prelogikus gondolkodás. Az észlelés</p>		
<p>6. A prelogikus gondolkodás. A mentális kép. Heidegger, M.: Lét és idő (bármely kiadás), Hartmann, N.: Esztétika, Gadamer, H.-G.: Igazság és módszer, Cs. Gyimesi Éva: Teremtett világ, Marga, A.: Cunoaștere și sens</p>		
<p>7. A diszkurzív-rationális megismerés. Marga, A.: Raționalitate, comunicare, argumentare, Bultmann, K.R.: A hermeneutika problémája</p>		
<p>8. Cselekvés-elméletek.</p>		

Arisztotelész: Poétika, Heidegger, M.: Lét és idő (bármely kiadás), Gadamer, H.-G.: Igazság és módszer, Gondolat, Bp., 1984		
9. A műalkotás. A műalkotás szerkezete. Irodalom. A szó. A mondat. A szöveg		
10. A műalkotás szerkezete. Képzőművészet. Berger, R.: A festészet felfedezése, 2.kötet A megítélés művészete, Ikonológia és műértelmezés sorozat: Az ikonológia elmélete, Read, H.: Imagine și idee, A modern festészet.: Structuri geometrice posibile în arta lui Leonardo		
11. A film. A filmkocka. Aristarko, G.: Cinematografia ca artă, Bazin, A.: Ce e cinematograful?, Kepes A.: A látás nyelve, Peternák, M.: Az új képfajtákról, Bíró, Y.: A hetedik művészet, Egy akt felöltöztetése		
12. A film. XXX Narratívák, Tarkovszkij, A.: Előadások a filmrendezésről, Casetti, F.: Filmelméletek 1945-1990, Osiris, Bp., 1998		
13. Irodalom, képzőművészet, filmezett színház és film viszonya. Világirodalmi lexikon. "elbeszélés", Bécsy, T.: A drámamodellek és a mai dráma, Akadémiai, Bp., Casetti, F.: Filmelméletek 1945-1990, Osiris, Bp., 1998		
14. A befogadó. Személy és közösség kritikai tudata. Platón. Lakoma, Gadamer, H.-G.: A szép aktualitása, Igazság és módszer, Cs. Gyimesi, É.: Teremtett világ, xxx Szöveg és interpretáció, Cserépfalvi, Bp., Műelemzés, műértés		

Kötelező könyvészet

Almási, M.: Anti-esztétika. A mai művészet hármass univerzuma, Hermeneutika vs. dekonstrukció c. fejezetek
Ricoeur, P.: Metafora vie, Univers, Buc., 1984, Előszó, 5. és 7. tanulmány
Gadamer, H.-G.: Igazság és módszer, Gondolat, Bp., 1984
Gilbert--Kuhn: Az esztétika története, bármely kiadás

Ajánlott könyvészet

Arisztotelész Poétika (Matúra sorozatbeli kiadás)
Aristarco, G. Cinematografia ca artă, Meridiane, București, 1965
A Spiess-féle népkönyv. In: Goethe: Faust (bármelyik kritikai kiadás)
Berger, R. A festészet felfedezése (bármelyik kiadás)
Bazin, A. Ce e cinematograful?
Codoban, A. Semn și interpretare, Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Culianu, I.P. Eros și magie în Renaștere,
Cs. Gyimesi Éva Teremtett világ, Kriterion, Bukarest, 1983
da Vinci, L. A festészetről (bármelyik kiadás)

Fabiny, T. Szóra bírn az írást, Hermeneutikai Kutatóközpont, Bp., 1997
Frye, N. A Biblia igazetében, Hermeneutikai Kutatóközpont, Bp., 1995
Gadamer, H.-G. A szép aktualitása, T-Twins Kiadó, Bp., 1994
Graves, R. A görög mítoszok, Európa, Bp., 1981
Hartmann, N. Esztétika. A portréra vonatkozó fejezet (bármelyik kiadás)
Heidegger, M. Lét és idő, 6., 7., 8. paragrafus (bármelyik kiadás)
A műalkotás eredete, bármely kiadás
...költőien lakozik az ember..., T-Twins – Pompeji, Bp. – Szeged, 1994
Hoppál, M. – Jankovics, M. -- Nagy, A. – Szemadám, Gy.: Jelképtár, Helikon, Bp., é.n.
xxx Ikonológia és műértelmezés. Az ikonológia elmélete, JATE Press, Szeged, 1997
Kant, I. A tiszta ész kritikája. A transzcendentális esztétikáról
Az ítélőerő kritikája (bármely kiadások)
Marga, A. Raționalitate, comunicare, argumentare, Dacia, Cluj-Napoca, 1991. Első metszet
Moroiianu, M. Marii damnați, Ed. Muzicală, 1984. Faust
Mostert, W. Az "Ön magát értelmező szentírás", Hermeneutikai kutatóközpont, Bp., 1996
Neisser, U. Megismerés és valóság, gondolat, Bp., 1984
Pavis, P. Előadáselemzés, 2002
Piaget, J. Epistemologia genetica, bármely kiadás
Platón Lakoma
Ricoeur, P. Bibliai hermeneutika, Hermeneutikai Kutatóközpont, Bp., 1991
Metafora vie, Univers, Bucuresti, 1984. 5. és 7. tanulmány
Zolnay, V. A művészetek eredete, Magvető, Bp., é.n.
Tatarkiewicz, W.: Istoria esteticii (bármely kiadás)
Hegel, G.W.F.: Esztétika, 1. kötet (bármely kiadás)
Worringer, W.: Abstraktion und Einfühlung, bármely kiadás
Cassirer, E.: Philosophia der symbolischen Formen, bármely kiadás
Istoria celor șase noțiuni ("Biblioteca de artă" sorozat
Vanoye, F. – Goliot-Lete, A.: Scurt tratat de analiză filmică, All Educational, é.n.

8.2 Szeminárium A műalkotástól az elméletírásig	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Összefoglaló az egyiptomi, görög, reneszánsz művészetről		
2. Avantgárd. Impreszionista fordulat		
3. Expresszionizmus		
4. Kubizmus		
5. Dadaizmus		
6. Futurizmus		
7. Szürrealizmus		
8. Absztrakt		
9. Happening		
10. Performance		
11. Posztmodern		
12. Fraktálművészet		
13. Fotó, film		
14. Komputergrafika – meghívott vendég		

Bibliográfia

Burckhardt, J.: Az itáliai reneszánsz (bármely kiadás),
Heller, Á: A reneszánsz ember (bármely kiadás),
Mario de Micheli : Az avantgardizmus (bármely kiadás),
Kassák, L.: Az izmusok története (bármely kiadás),
Hegyi, L. : Avantgárd és transzavantgárd (),
Karafiáth, J., Tóth, Sz. : A szürrealizmus,
Murádin, J. : A festőtelep művészei, Miskolc, 1993,
Banner, Z. : Erdélyi művészet a XX. században,
Józsa, I. : ORTH. To Visualize Time, Uniunea Artistilor Plastici, Sibiu, 2000,
Banner, Z. , Józsa, I. : Szabó Vilmos, Zilah, 2005, Józsa, I. : Sipos László, Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2007,
Józsa, I. : Orth István, Mentor, Marosvásárhely, 2007,
Józsa, I. : Jakobovits Miklós, Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2007,
Józsa, I.: Székely Géza, Zilah, 2008,
Józsa, I.: Székely Géza, Pallas Akadémia, Csíkszereda, 2008.

Kutatásaink eredményeit a www.kortarsmuveszet.com ISI akkreditált weboldalra (ISSN 2734 – 7818) publikáljuk. A weboldal ajánlott kövvészet hazai és külföldi egyetemeken.
Website-ul este bibliografie recomandată la universităţi din ţară şi din străinătate.

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp... **Megyei Tanfelügyelőségekkel.**

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag ismerete	Írásbeli vizsga	70 %
	Szintetizáló képesség		
	A kövvészet ismerete		
10.5 Szeminárium	Szemináriumi dolgozat Szemináriumi tevékenység A kövvészet ismerete	Szemináriumi dolgozat	30 %
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> • A kötelező szakirodalom elolvasása • Jelenlét min. 70% • A vizsgadolgozat megírása • Szemináriumi dolgozat 			

A kitöltés időpontja	Az előadásért felelős tanár aláírása	A szemináriumért felelős tanár aláírása
2024.04.15		
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.16,	Az intézetvezető aláírása 	

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje
-------------------------------	-----------------------------------	----------------